

РЕШЕНИЕ

№ 7592

гр. София, 12.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 10.11.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дияна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **5885** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по жалба на Сдружение „Национална асоциация за обществена защита“, представлявано от председателя на Управителния съвет В. Г. Д., подадена чрез адв.Д. К. – АК – Р., срещу отказ за предоставяне на достъп до обществена информация, обективиран в писмо рег.№ 812100-9565/06.06.2022г. на ВПД директора на Дирекция „Правно-нормативна дейност“ в Министерство на вътрешните работи /МВР/.

Жалбоподателят моли за отмяната на оспорения отказ като незаконосъобразен. Твърди, че поисканата със заявлението информация представлява обществена такава, а предоставянето ѝ се осъществява по реда на ЗДОИ. Исканата информация не била защитена или засекретена, поради което не било налице ограничение за предоставянето ѝ, обратно на изложеното в административния акт. Претендира присъждането на разноски. В съдебно заседание, редовно и своевременно призован, не се представлява.

Ответникът по оспорването чрез юрк.С., моли жалбата да бъде оставена без разглеждане като недопустима, поради липса на подлежащ на оспорване акт, тъй като посоченото писмо имало единствено уведомителен характер. В условията на евентуалност моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна по съображения, подробно изложени в писмени бележки. Претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Съдът, като се запозна с изложеното в жалбата, становището на ответника и доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа страна:

На 24.05.2022г. по електронна поща от П. С. до сдружението било изпратено писмо, с което тя поискала председателят му да разпорежи извършването на проверка във връзка с пътно транспортно произшествие, настъпило на 01.04.2022г., при което загинала сестрата на С.. Посочено е, че освен нея са загинали още две лица, а четвърто лице е с тежки наранявания, настанено за болнично лечение и чието състояние се влошава. Шофьорът причинил ПТП заради управление на МПС с превишена скорост, според изложеното от С., и е идентифициран от нея с имена, възраст и номер на управляваното МПС. Отправила искане да бъде уточнено дали шофьорът е с отнето свидетелство за управление на МПС, тъй като ѝ било съобщено, че това е така, но имала информация, че шофьорът въпреки това шофира, като ако не е отнето, защо това не е сторено, въпреки разпоредбите на закона и дали това е в резултат на корупционна практика или злоупотреба с власт.

След получаването на това писмо от представляващия сдружението до министъра на вътрешните работи Б. Р. е подадено заявление с вх.№ 489700-4390/30.05.2022г., с което е поискано предоставяне по реда на ЗДОИ на информация относно това какви са предприетите мерки и санкции от страна на българската държава към виновното лице; отнето ли е свидетелството му за управление на МПС и ако да за какъв период от време; в случай, че свидетелството е върнато, какви са мотивите за това действие от страна на контролните органи; на каква фаза е разследването на пътния инцидент. Предоставянето на информацията е посочено да се извърши по електронен път на посочения в заявлението електронен адрес.

Последвало е изпращането до заявителя на процесното писмо на 06.06.2022г., с което той е уведомен, че посочената от него информация в заявлението не съдържа описание на факти и сведения, свързани с дейността на МВР, а предполага в отговор предоставянето на достъп до информация, съдържаща се в конкретно наказателно производство, достъпът, до която е регламентиран в НПК, следователно ЗДОИ е неприложим.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е допустима - подадена е от активно легитимирано лице, адресат на акта, в законоустановения срок за оспорване, срещу акт, подлежащ на съдебен контрол. Разгледана по същество, жалбата е частично основателна, по следните съображения:

Правото да се търси и получава информация е изрично разписано в чл.41, ал.1 от Конституцията на Република България. Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация, както и с повторното използване на информацията от обществения сектор са уредени в ЗДОИ. Съгласно разпоредбата на чл.2, ал.1 ЗДОИ обществена е информацията, която е свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закон субекти. Тази информация може да се съдържа в документи или други материални носители, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти. Следователно обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в

документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект. Обществената информация бива официална – информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия /чл.10 ЗДОИ/ и служебна - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл.11 ЗДОИ/. Достъпът до официална обществена информация се осигурява чрез обнародването ѝ, а достъпът до служебна обществена информация се предоставя по реда на този закон, като законът предвижда ограничение – когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение (мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации) и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи – чл.13, ал.2 ЗДОИ.

Освен посочената разпоредба, законът въвежда ограничение за предоставяне на достъп до обществена информация и в случаите по чл.37, ал.1 ЗДОИ, регламентиращ основанията за отказ за предоставяне на обществена информация - когато: 1. исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон; 2. достъпът засяга интересите на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца.

Анализът на разпоредбата показва, че изключение от посоченото правило е допустимо само в хипотезата на надделяващ обществен интерес, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл.3, като във всеки конкретен случай, за да се позове на разпоредбата на чл.37, ал.1, т.1 и т.2 ЗДОИ задълженият субект следва да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в § 1, т.5 ДР ЗДОИ.

Задължени субекти според разпоредбата на чл.3, ал.1 ЗДОИ са държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България, относно създаваната или съхраняваната от тях обществена информация. Съгласно чл.19, ал.2, т.4 от Закона за администрацията, министърът на вътрешните работи е централен орган изпълнителната власт и съответно е задължен субект по см. на чл.3, ал.1 ЗДОИ. Следователно дължи произнасяне по подадените до него заявления за достъп до обществена информация. Търсената от заявителя информация има характера на обществена такава по дефиницията на чл.2, ал.1 ЗДОИ - информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължения субект.

В конкретния случай е налице произнасяне на административния орган, макар и обективизирано във формата на писмо, с което е уведомен заявителят, че МВР не дължи предоставяне на поисканата със заявлението информация, тъй като спрямо нея е приложим друг ред – този по НПК. За компетентността на издателя на акта по делото е приета като доказателство Заповед № 8121з-1628/02.12.2021г. на министъра, с която е определил Л. Б. П. – директор на Дирекция „Правно-нормативна дейност“ да взема решения за предоставяне или за отказ за предоставяне на достъп до обществена информация.

Съгласно разпоредбата на чл.24, ал.1 ЗДОИ достъп до обществена информация се предоставя въз основа на писмено заявление или устно запитване. В настоящия случай ответникът е сезиран със заявление в писмена форма, съдържащо изискуемите реквизити по чл.25, ал.1, т.1-4 ЗДОИ. Съгласно разпоредбата на чл.28, ал.1 и ал.2 ЗДОИ заявленията за предоставяне на достъп до обществена информация се разглеждат във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 14 дни след датата на регистриране, като органите или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация и уведомяват писмено заявителя за своето решение. Предвидена е възможност за удължаване на срока по чл.28, ал.1 в изчерпателно посочени от закона хипотези – при необходимост от уточняване предмета на исканата обществена информация, когато поисканата в заявлението информация е в голямо количество и е необходимо допълнително време за нейната подготовка, както и в случаите, когато исканата обществена информация се отнася до трето лице и е необходимо неговото съгласие за предоставянето ѝ. В случай, че органът не разполага с исканата информация, но има данни за нейното местонахождение, в 14-дневен срок от получаване на заявлението той препраща заявлението, като уведомява за това заявителя, като посочва наименованието и адреса на съответния орган или юридическо лице. Уведомяване на заявителя в 14-дневен срок органът дължи и в случаите, в които не разполага с исканата информация и няма данни за нейното местонахождение /чл.32 и чл.33 ЗДОИ/. Във всички останали случаи органът дължи произнасяне по подаденото до него заявление в сроковете, по реда и начина, посочени в закона – чл.34 и чл.38 ЗДОИ.

Изключение от посочените по-горе правила представлява разпоредбата на чл.4, ал.1 ЗДОИ, която предвижда, че всеки гражданин на Република България има право на достъп до обществена информация при условията и по реда, определени в този закон, освен ако в друг закон е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация. Специалният ред според ответника е този, регламентиран в чл.198, ал.1 НПК. Съгласно тази разпоредба материалите по разследването не могат да се разгласяват без разрешение на прокурора.

Поисканата от заявителя информация може да бъде обособена условно в две групи – първата касае предприетите от органите на МВР /доколкото заявлението е адресирано до министъра/ действия във връзка с пътния инцидент, в т.ч. отнето ли е или не свидетелството за управление на МПС на водача, причинил катастрофата, и втората група, касаеща процесуалните действия по образуваното досъдебно производство. По отношение на втората група въпроси /условно т.4 от заявлението/, жалбата е неоснователна, тъй като действително режимът на предоставяне на информация за развитието на досъдебното производство е уреден в друг нормативен акт - НПК, явяващ се специален по отношение разпоредбите на ЗДОИ и изключващ възможността за предоставяне на търсената информация по регламентирания в него ред.

По отношение на първата група въпроси /т.1, 2 и 3 от заявлението/ жалбата е основателна.

Съгласно чл.69а, ал.1 НПК, когато обвиняемият е привлечен за престъпление по глава единадесета, раздел II от особената част на Наказателния кодекс, в резултат на което е причинена смърт или телесна повреда, както и за престъпление по чл.325, ал.3 от Наказателния кодекс, прокурорът може да постанови временно отнемане на

свидетелството за управление на моторно превозно средство или на друг документ, с който се признава право по чл.37, ал.1, т.7 от Наказателния кодекс. Според ал.2 на с.р. постановлението се изпраща за изпълнение на органите, които признават това право и контролират упражняването му. Обвиняемият и неговият защитник могат да обжалват постановлението на прокурора по ал.1 пред съответния първоинстанционен съд /ал.3/. Съдът незабавно разглежда жалбата еднолично в закрито заседание и се произнася с определение, с което потвърждава или отменя постановлението на прокурора по ал.1. Определението е окончателно /ал.4/. Когато отпадне нуждата от временното отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство или на друг документ, с който се признава право по чл.37, ал.1, т.7 от Наказателния кодекс, то се отменя в досъдебното производство от прокурора или по искане на обвиняемия или неговия защитник от съда по реда на ал.4 /ал.5/. За отмяната на временното отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство или на друг документ, с който се признава право по чл.37, ал.1, т.7 от Наказателния кодекс, незабавно се уведомяват органите, които признават това право и контролират упражняването му /ал.6/. В съдебното производство правомощията по ал.1, 5 и 6 се осъществяват от съда, който разглежда делото. Определението подлежи на обжалване с частна жалба и частен протест.

Съгласно чл.151, ал.2 ЗДВП свидетелство за управление на моторни превозни средства се издава от органите на Министерството на вътрешните работи на лице, завършило X клас и при наличие на условията по ал.1, което е физически годно да управлява моторни превозни средства за съответната категория, преминало е обучение за водач на моторно превозно средство и за оказване на първа долекарска помощ и което успешно е издържало изпит за водач на моторно превозно средство.

Следователно органите на МВР са органите, които следва да изпълнят постановлението по чл.69а НПК. В това си качество те разполагат с информация за това временно отнето ли е или не свидетелството за управление на МПС на водача, причинил ПТП. От гледна точка на ЗДОИ е без значение издателят на конкретният акт, по силата на който е отнето СУМПС, тъй като той не поставя като условие информацията да изхожда от задължения субект, до когото е отправено заявлението. Необходимо и достатъчно условие е органът да разполага с информацията, независимо дали тя е създадена от него или се съхранява при него. Освен това, както се посочи, в случай, че процесното СУМПС е временно отнето по силата на постановление на прокурора то органите на МВР дължат изпълнението му, което е още един аргумент в подкрепа на изложеното.

В случай, че търсената информация не е била налична в министерството, с оглед обстоятелството, че областните дирекции на МВР представляват самостоятелни юридически лица /чл.37, ал.2 ЗМВР/, то е следвало задълженият субект да препрати заявлението до съответната областна дирекция на територията, на която е настъпило ПТП и до тази, където е адресът на водача /чл.32 ЗДОИ/.

По изложените съображения съдът намери жалбата в посочената ѝ част за основателна. При този изход на спора на жалбоподателя се следват разноските по производството, съобразно уважената част от жалбата, а именно 457,50 лева. На ответника се следват разноски за юрисконсултско възнаграждение, пропорционално на отхвърлената част от жалбата, в размер на 25 лева.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2 и чл.174 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Сдружение „Национална асоциация за обществена защита“, представлявано от председателя на Управителния съвет В. Г. Д., отказ за предоставяне на достъп до обществена информация, обективиран в писмо рег.№ 812100-9565/06.06.2022г. на ВПД директора на Дирекция „Правно-нормативна дейност“ в Министерство на вътрешните работи, в частта по т.1, 2 и 3 от заявление вх.№ 489700-4390/30.05.2022г.

ИЗПРАЩА делото като преписка на ответника за ново произнасяне по подаденото от жалбоподателя заявление за достъп до обществена информация с вх.№ 489700-4390/30.05.2022г. в посочената част, в срок до 14 дни от съобщаването на настоящото решение.

ОСЪЖДА Министерството на вътрешните работи да заплати на Сдружение „Национална асоциация за обществена защита“, БУЛСТАТ[ЕИК], сумата в размер на 457,50 лева /четирисотин петдесет и седем лева и петдесет стотинки/, представляваща разноски по производството.

ОСЪЖДА Сдружение „Национална асоциация за обществена защита“, БУЛСТАТ[ЕИК], да заплати на Министерството на вътрешните работи сумата в размер на 25 /двадесет и пет/ лева, представляваща разноски по производството.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, по арг. от чл.40, ал.3 ЗДОИ.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: